

PROTOKOLL FRA MØTE NR. 1/17 I KULTURHISTORISK MUSEUMS STYRE

Møtet ble avholdt fredag 10. februar 2017 kl. 8:30-13:00, St. Olavsgt. 29, seminarrommet.

Til stede:

Medlemmer: Eilif Holte, Marit Melhuus, Ellen Horn, Svein H. Gullbekk, Marianne Vedeler, Steinar Kristensen, Anette Sættem, Simen Eriksen

Fravær: Heidi Bang

Fra administrasjonen: Museumsdirektør Håkon Glørstad, Karl Kallhovd (med tale- og forslagsrett), Karsten Aase-Nilsen (referent).

Sakskart:

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

- A. Protokoll fra styremøtet 09.09.16 (vedlegg).
Protokollen ble godkjent.
- B. Orienteringssaker fra museumsdirektøren
 - a) *Besøks- og omsetningstall VSH og HM pr. 31.12.16 - utvikling butikk.*
Museumsdirektøren orienterte om besøks- og omsetningstallene ved VSH og HM pr. 31.12.16. KHM hadde en samlet økning av besøkstallene med 27% og en økning av butikkomsetningen med 70% i 2016. Styret uttrykte stor tilfredshet med resultatene.
 - b) *Virksomhetsrapport 3. tertial 2016 fra KHM-ledelsen til UiO (vedlegg).*
Museumsdirektøren og Ass. museumsdirektør orienterte om virksomhetsrapporten for 3. tertial 2016. Økningen i salgsinntektene og stram utgiftsstyring over flere år gir økonomiske overskudd og økte frihetsgrader på kort og mellomlang sikt, men de strukturelle svakhetene i KHM's finansieringsmodell er de samme som tidligere. Styret stilte spørsmål om fremdrift og finansiering av ombyggingen på Økern. Museumsdirektøren opplyste at ombyggingen er i rute og at de finansielle rammene er avklarte. Styret tok orienteringen til etterretning.
 - c) *Endelig tildelingsbrev fra UiO til KHM for 2017*
Museumsdirektøren og Ass. museumsdirektør orienterte om UiOs tildelingsbrev til KHM for 2017. KHM's andel av regjeringens rammekutt for avbyråkratisering og effektivisering samt andel av UiO-rammekutt for satsinger og investeringer utgjør ca. 2 mill. kr. KHM må innstille seg på at regjeringens rammekutt vil fortsette i årene som kommer. På den positive siden kommer den varige styrkingen av kulturminneforvaltningen med 3 mill. kr. og finansieringen av Saving Oseberg, fase II med 4 mill. kr. pr. år 2017-19. Styret tok orienteringen til etterretning. I tilknytningen til tildelingsbrevets øremerking av midler til enhetenes likestillingsarbeid stilte styret spørsmål om KHM's oppfølging av dette. Styret understreket viktigheten av at KHM arbeider målrettet for å øke kvinneandelen blant museets professorer.

- d) *Nye kiosk- og bagasjebygg VSH våren KHM*
Avdelingsdirektøren orienterte om byggingen av paviljong for bagasjeoppbevaring og kioskserving på Vikingskipshuset. De nye byggene finansieres av UiOs eiendomsavdeling og er en del av oppfølgingen av en ROS-analyse for VSH. Byggene skal være klare for åpning fra mai 2017. Styret uttrykte tilfredshet med tiltaket.
- e) *KHMs vårprogram 2017 (ble delt ut i møtet)*
Museumsdirektøren orienterte om vårprogrammet.

FASTE RAPPORTERINGER TIL STYRET

- S 01/17 SAVING OSEBERG FASE II – STATUSRAPPORT PR. JANUAR 2017**
Saksdokument:
Statusrapport SO II pr. januar fra seksjonsleder Seksjon for samlingsforvaltning av 01.02.17.
Museumsdirektøren orienterte om status for SO fase II per januar 2017.

Vedtak:
Styret tok statusrapporten til etterretning.

- S 02/17 PROSJEKT NYTT VIKINGTIDSMUSEUM BYGDØY –
STAUSRAPPORT PR. JANUAR 2017**
Saksdokumenter:
Prosjektrapport XVII av 31.01.17 fra KHM-adm. til styret.
Avdelingsdirektøren orienterte om status for VTM-prosjektet. Det har i de siste måneder vært særlig fokus på slutføringen av skisseprosjektet, jfr. Sak S 04/17. Styret kommenterte Gareth Williams, forsker og curator ved British Museum, og hans rolle som eksternt medlem av VTM-prosjektets styringsgruppe. Styret uttrykte interesse for bruk av Williams i bredere faglige sammenhenger, også som ressursperson for styret.

Vedtak:
Styret tok statusrapporten til etterretning, med de merknader som fremkom under styrets behandling.

- S 03/17 VIKINGTIDEN LEVER – STATUSRAPPORT PR. JANUAR 2017**
Saksdokument:
Statusrapport «Vikingtiden lever» pr. januar fra museumsdirektøren av 31.01.17.
Museumsdirektøren orienterte om status for prosjektet. Prosjektet er i rute. Samarbeidet mellom KHMs fagpersoner og produksjonsselskapet har vært godt. Filmene presenteres for publikum fra 1. april; det foretas en lukket visning for styret m.fl. 31. mars.

Vedtak:
Styret tok statusrapporten til etterretning.

ORDINÆRE SAKER

- S 04/17 PROSJEKT NYTT VIKINGTIDSMUSEUM – SKISSEPROSJEKT –
PRESENTASJON VED PROSJEKTETS ARKITEKTER – «AART»**

Saksdokumenter:

1. Fremleggsnotat av 01.02.17 fra museumsdirektøren og avdelingsdirektør.
2. Skisseprosjektet i innbundet papirversjon og som nedlastbar pdf.fil.

Bakgrunn: Prosjektets arkitekter, «Aart», overleverte sitt forslag til skisseprosjekt til Statsbygg 1. februar 2017. I de tre første uker av februar er det lagt et løp for intern behandling av prosjektet ved KHM og UiO. Endelig uttalelse til Statsbygg avgis av universitetsdirektøren på grunnlag av KHMs uttalelse og innspill fra prosjektets temabrukergrupper. I samsvar med KHMs prosjektprogram for VTM-prosjektet skal styret uttale seg om prosjektet ved alle viktige milepæler, slik som ved overgangen skisseprosjekt- og forprosjektfase. Forslaget til skisseprosjekt ble behandlet i KHMs styringsgruppe for VTM-prosjektet 8. februar 2017. Styringsgruppens uttalelse forelå for styret.

Styrets behandling: For å sikre god bakgrunnsinformasjon for styrets behandling var følgende invitert til møtet:

- Lasse Kwetzinsky, prosjektleder VTM-prosjektet, Statsbygg
- Thomas Hanssen, arkitekt, AART
- Arild Brekke, ekstern konsulent sikringsprosjektet, Brekke&Strand

De tre inviterte ga hver sine innledninger.

Presentasjonen fra AART hadde et særlig fokus på de to alternative løsningene for utforming av rommene rundt Oseberg- og Gokstadskipene - rampeløsningen eller trappeløsningen. Begge løsningene er gode og gjennomførbare, men AARTs samlede anbefaling er at en velger rampeløsningen. Utslagsgivende for arkitektenes anbefaling er både estetisk-arkitektoniske hensyn og bedre løsninger for kravene til universell utforming i rampealternativet.

Gjennom styrets behandling fremkom følgende:

- Den fremlagte prosjektet, slik det fremgår av skisseprosjektet, fremstår som svært godt og gjennomtenkt, både funksjonelt og estetisk-arkitektonisk.
- Styret finner begge alternativene for arkitektonisk løsning i rommet rundt skipene gode, men vurderer rampeløsningen som den totalt sett beste.
- Det nye museumsanlegget må så langt kostnadmessig mulig bygges med varige og gode materialer.
- Gjennomgangen av sikringsprosjektet tas til orientering som en foreløpig statusrapport pr. februar 2017. Styret legger til grunn at alle viktige beslutninger vedrørende skipenes og samlingenes sikkerhet forberedes separat for beslutning på grunnlag av avsluttede utredninger senere i prosjektforløpet.

Samlet sett finner styret sine vurderinger godt dekket gjennom uttalelsen fra VTM-prosjektets styringsgruppe.

Vedtak:

Styret gir sin tilslutning til skisseprosjektet for nytt VTM i samsvar med uttalelse av 8. februar 2017 fra prosjektets styringsgruppe og i tråd med kommentarer som fremkom gjennom styrets behandling.

Uttalelsen av 8. februar 2017 fra styringsgruppen lyder slik:

«Styringsgruppen for nytt VTM (heretter SG) har i møte 8. februar 2017 behandlet forslaget til skisseprosjekt for det nye Vikingtidsmuseet. På grunnlag av innledninger fra arkitektene (AART), sikringsprosjektet (v/Brekke&Strand) og Statsbygg samt egen etterfølgende drøfting vil SG uttale følgende:

A. Generelt

Forslaget til skisseprosjekt har høy kvalitet både arkitektonisk og funksjonelt. SG vil uttrykke tilfredshet med det arbeid som er utført, og med de gode prosesser for brukervedvirkning m.v. som har bidratt til å bringe prosjektet dit det er nå. Skisseprosjektet i foreliggende form gir, uavhengig av konseptvalg for området rundt skipene, et solid grunnlag for det videre arbeidet med utviklingen av prosjektet inn i forprosjektfasen. SG vil gi særskilt ros til planene for uteområdet, som forener en vakker park- og landskapsarkitektur med gode rammer for formidlingen utomhus.

B. Trapp versus rampe

I spørsmålet om trapp eller rampe som hovedløsning for områdene rundt Oseberg- og Gokstadskipet finner SG gode og tungtveiende grunner for begge alternativene. Trappealternativet har sitt absolutte fortrinn ved at det gir raskere vandringsveier gjennom ikonløypen, og ved at det fra noen av blikkvinklene gir rikere muligheter for betraktning av skipene.

Trappealternativet har også en fordel ved at det sannsynligvis vil gi noen mer utstillingsflate enn rampealternativet. Rampealternativet har sitt fortrinn ved at det vil gi en betydelig sterkere estetisk opplevelse av rommet rundt skipene. Det er et alternativ hvor arkitekturen og utstillingen (båtene) vil spille svært godt på lag, og hvor det ikoniske i samspillet mellom skip og bygg i Arnebergs opprinnelige bygg vil bli forsterket ytterligere. Rampeløsningen gir også klart bedre løsninger når det gjelder kravene til universell utforming.

SGs medlemmer har ulike syn i vurderingen av hvilket alternativ som totalt sett gir den beste løsningen, men alle anerkjenner at det finnes gode argumenter for hver av de to løsningene. Alle SG-medlemmene er også enig om at begge alternativene gir et godt grunnlag for videreutvikling av det samlede museumskonseptet. Bakgrunnen for at SGs medlemmer har konkludert ulikt ligger i ulik vektning av de ulike argumentene. Et samlet SG står uavhengig av primærstandpunkt bak flertallets anbefaling.

Den samlede vurdering til flertallet av SGs medlemmer (4 av 6) er at rampealternativet totalt sett gir den beste løsningen. I erkjennelsen av at trappealternativet på noen områder svarer bedre på utfordringene rundt gjennomstrømning, vil SG anbefale at det i prosjektets kommende faser jobbes videre med å optimalisere løsningene for gjennomstrømning i rampealternativet.

C. Andre kommentarer til skisseprosjektet

SG har ellers følgende kommentarer til skisseprosjektet:

- *Mulighetene for å få store gjenstander inn i arealet for skiftende utstillinger fremstår som begrensende. Det bør utredes alternative løsninger for flytting av store gjenstander til arealet for skiftende utstillinger, evt. i kombinasjon med løsninger for nødutganger.*
- *Enkelte av rommene i fordypningsområdet synes veldig små, og derfor lite funksjonelle for et museumsanlegg med de besøkstall det nye VTM må påregne.*

SG hadde ellers en overordnet drøfting av sikringsprosjektets delrapport til skisseprosjektleveransen. SG la til grunn at rapporten gir en status for arbeidet pr. dato, men at den i nåværende form ikke gir grunnlag for spesifikke anbefalinger eller beslutninger. SG avventer den videre utviklingen av sikringsprosjektet gjennom forprosjektfasen, og vil avgi sine uttalelser når grunnlaget for dette er til stede.»

DRØFTINGSSAKER

S 05/17 SØKNADER OM EKSTERN FINANSIERING AV FORSKNINGSPROSJEKTER FRA PERSONER SOM IKKE ER ANSATT VED KHM - FULLMAKTSFORDELING OG PROSEDYRER Saksdokumenter:

1. Fremleggsnotat av 31.02.17 fra museumsdirektør og HR-sjef.
Museumsdirektøren orienterte om de formelle rammene for beslutninger om KHM som vertsinstitusjon for forskningsprosjekter med ekstern finansiering fra personer som ikke er ansatt ved KHM. Hovedprinsippene i saker som dette er at museumsdirektøren selv kan fatte beslutninger om at museet påtar seg prosjektansvar, og at evt. tilsettingssaker i forlengelsen av disse fremlegges for styret i samsvar med gjeldende regler for behandling av tilsettingssaker.

Vedtak:

Styret tok fremlagte forslag til prosedyrer ved beslutning om KHM-tilknytning for forskningsprosjekter med ekstern finansiering til etterretning.

EVENTUELT

Opplegg studietur styret høst 2017:

Styret ber om at administrasjonen kommer tilbake med et forslag til opplegg og datoer for en studietur, evt. kombinert med et styreseminar, høsten 2017.

Oslo, 6. april 2017

Eilif Holte (s)
styreleder

Håkon Glørstad
Museumsdirektør